

عنوان مقاله:

موانع توسعه علوم انسانی در ایران؛ مسئله ای مهم در شکل گیری تمدن نوین اسلامی

محل انتشار:

چهارمین همایش ملی تمدن نوین اسلامی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

مجید دارابی - دانشجوی دکترای مدیریت آموزشی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

به لحاظ تاریخی ایران، در مقطعی از زمان، از گردونه تمدن خارج شد و زمانی که به این گردون نزدیک شد توجه اش بیشتر به سمت علوم غیرانسانی و مادی گرایش پیدا کرد و این موضوع تا الآن هم ادامه پیدا کرده است؛ سیری در تاریخ نشان دهنده این است که در عصر تمدن بزرگ اسلامی؛ علوم انسانی بوده که آن تمدن عظیم را بنانهاده است. در غرب هم شواهد حاکی از این است که قبل از تحول در علوم تجربی، ابتدا در چارچوب های فلسفی و فکری تحول ایجاد شد. جوامع غیر غربی پس از رشد یکباره غرب در تمدن و شکل گیری شکاف بین انسان غربی با انسان های دیگر، تلاش کردند همان راهی که غرب رفته را بروند ولی نتایج نشان داد که حتی برخی موارد به نقطه مقابل نقطه غرب رسیده اند و دچار مشکلات اساسی و پارادوکس های زیادی شد؛ در این کشورها شاهدیم که استعدادها به سمت علوم تجربی هدایت می شوند؛ غافل از اینکه صنعتی که بتواند باعث رشد و توسعه شود باید مبتنی بر فکر و اندیشه و فرهنگ باشد غافل از اینکه مهندس، پزشک را میتوان از خارج وارد کرد اما فیلسوف، جامعه شناسی و روانشناسی را نه... در کشور خودمان هم شاهدیم که از سال های بسیار دور، علوم انسانی در حاشیه است و تمرکز و توجه و منابع صرف علوم تجربی میشود چراکه از نگاه سطحی، کوتاه مدت و نتیجه مدار، یافته های علوم تجربی ملموس و سریع و در مقابل نتایج و بازدهی علوم انسانی طولانی و نسیه است؛ غافل از اینکه این علوم انسانی است که توان برنامه ریزی برای سایر علوم را دارد، این علوم انسانی است که تمدن، فرهنگ و ساختار جامعه را شکل می دهد؛ این علوم انسانی است که برای حل مسائل و چالش های موجود در ابعاد مختلف وجودی انسان نظیر فرهنگ، اجتماع، اقتصاد و... قادر به تولید و ارائه راه حل موثر، متناسب و مناسب است و.. البته افراط و تفریط در حوزه علوم انسانی که در یک کرانه آن خودباختگی و زیر سوال بردن کلیه دستاوردهای بومی (غرب زدگی) و در کرانه دیگر آن انکار کلیه دستاوردهای علمی غرب است، موضوعی خطرناک است. این مقاله با بررسی تحلیلی و تبیینی منابع علمی، ضمن بررسی دیدگاه های موجود در زمینه علوم انسانی، موانع سر راه توسعه علوم انسانی در ایران را بررسی کرده و تکرار تجربه تمدن نوین اسلامی را قید توجه ویژه بر علوم انسانی می داند.

کلمات کلیدی:

علوم انسانی، دیدگاه ها، موانع، تمدن اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/959006>

